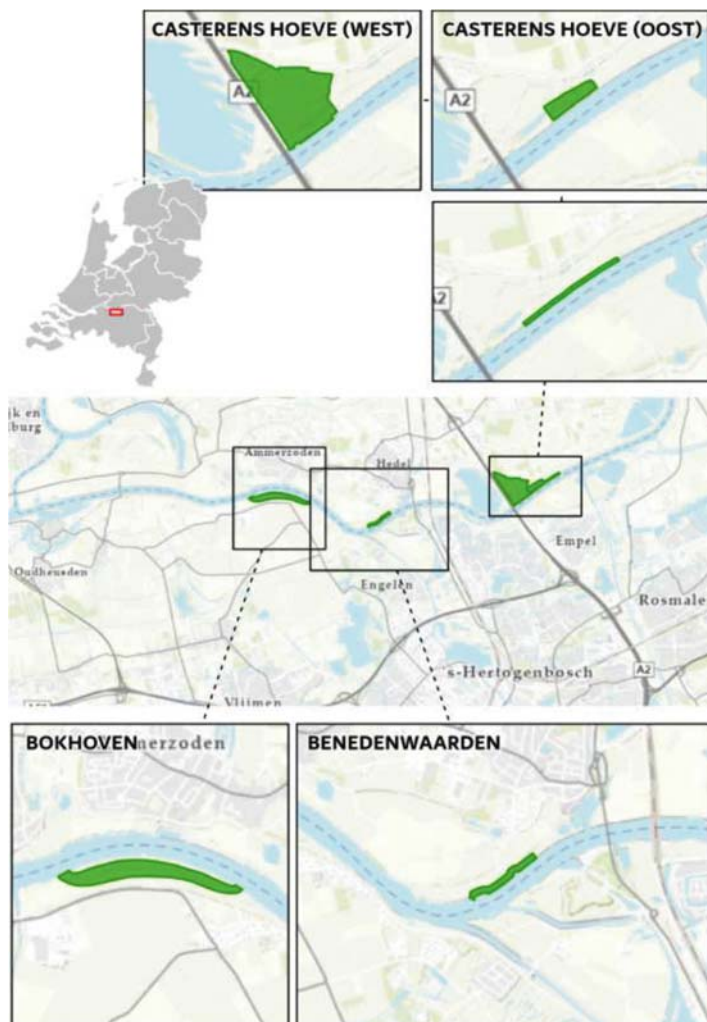

Kennisgeving voornemen verkenning en participatie voor de verbetering van de ecologische waterkwaliteit Casterens Hoeve, Benedenwaarden, Bokhoven, Rijkswaterstaat

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat heeft het voornemen om een verkenning uit te voeren naar de verbetering van de ecologische waterkwaliteit in de Maas. Het gaat hier om een nationale opgave vanuit de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW). Deze opgave geldt ook voor de Maas tussen Kerkdriel en Heusden: Casterens Hoeve (bij Hoenzadriel), Benedenwaarden (bij Hedel) en Bokhoven. Een mogelijke oplossing voor deze opgave is de aanleg van drie maatregelen langs de Maas. Hiervoor wordt een projectbesluit genomen, zoals bedoeld in artikel 5.44 van de Omgevingswet. Met deze kennisgeving wordt iedereen geïnformeerd en uitgenodigd mee te denken over de verkenning van oplossingsrichtingen, hoe u kunt reageren en waar u meer informatie kunt vinden.

Wat is de opgave?

De opgave voor Casterens Hoeve (bestaande uit drie deelgebieden), Benedenwaarden en Bokhoven is onderdeel van een groter programma dat Rijkswaterstaat uitvoert in het kader van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW). Rijkswaterstaat voert dit programma in opdracht van de Minister van Infrastructuur en Waterstaat uit. Het doel van deze richtlijn is om de ecologische waterkwaliteit van onze rivieren, meren, beken, kustzones en bijbehorende grondwateren uiterlijk in 2027 op orde te hebben. Door allerlei ingrepen in het riviersysteem voor onder andere hoogwaterveiligheid, scheepvaart, landbouw en drinkwater is het leefgebied van veel dier- en plantensoorten verdwenen of achteruitgegaan. Met diverse maatregelen wordt het riviersysteem weer meer in balans gebracht met

de natuur. Sinds 2009 zijn al verschillende maatregelen uitgevoerd. In april 2020 heeft de Minister van Infrastructuur en Waterstaat het maatregelpakket van kansrijke maatregelen geactualiseerd en opnieuw vastgesteld. Deze maatregelen worden nu door Rijkswaterstaat verkend en vervolgens tot planuitwerking gebracht. De opgave op dit deel van de Maas is het verbeteren van de ecologische waterkwaliteit door het creëren van leefgebied voor verschillende dier- en plantensoorten die thuishoren in het riviersysteem van de Maas, maar daar nu ontbreken of nog maar beperkt voorkomen. Het waarborgen van een goede waterkwaliteit is in de Nationale Omgevingsvisie aangemerkt als een nationaal belang. Een goede waterkwaliteit is nodig om het water te kunnen inzetten voor verschillende gebruiksfuncties, inclusief de ontwikkeling van natuur. Europese richtlijnen (zoals de KRW en Natura 2000) dragen hier in belangrijke mate aan bij.

Kenmerken van gebied waar mogelijk maatregelen worden getroffen

De opgave betreft vijf maatregelgebieden in het waterlichaam de Maas. De Maas stroomafwaarts vanaf stuw Lith kenmerkt zich als zoet getijdenwater. Op dit deel heeft de rivier een vrij afstromend karakter en is de invloed van eb en vloed nog enigszins merkbaar.

Mogelijke oplossingsrichtingen voor de opgave

Casterens Hoeve

Ten zuiden van Velddriel bevinden zich de maatregelgebieden Casterens Hoeve oost, west en Oever Casterens Hoeve, aan de rechteroever van de Maas. In het gebied bevindt zich een oude geulenstructuur waardoor het zich uitstekend leent voor de verkenning van kwelgeulen als mogelijke oplossing. Door deze kwelgeulen kan een leefgebied ontstaan met ontwikkelkansen voor flora en fauna.

Casterens Hoeve (oost)

In dit maatregelgebied wordt het creëren van een geïsoleerd liggende geul verkend als mogelijke oplossing. Dit type geul is bij lage en normale waterstanden niet met de Maas verbonden. In natuurlijke situaties liggen er langs rivieren verschillende typen geulen, waaronder geïsoleerde geulen met variatie in diepte, begroeiing en dood hout onder water. In zo'n geul, die een zandige bodem heeft, wordt helder open water en een rijke onderwatervegetatie beoogd. Daarnaast wordt hiermee gestreefd naar de ontwikkeling van moeraszones rond de geul. Dit geheel zorgt voor een goed leefgebied voor vissen, planten en kleine waterdiertjes (macrofauna) die kenmerkend zijn voor een geïsoleerde geul langs dit deel van de Maas

Casterens Hoeve (west)

In dit maatregelgebied worden meerdere geïsoleerde geulen verkend als oplossingsrichting. Ook hier wordt in de geulen met zandige bodem helder open water en een rijke onderwatervegetatie beoogd. Langs de oevers kunnen brede zones met moeras zorgen voor meer leefgebied voor verschillende planten en dieren die thuishoren in het Maassysteem.

Oever Casterens Hoeve

Langs een deel van het westelijk deel van Casterens Hoeve wordt een natuurvriendelijke oever als mogelijke oplossing verkend. Een natuurvriendelijke oever kan worden gerealiseerd door de stenen oeverbescherming deels te verwijderen. Op deze manier ontstaat er via afkalving en aanzanding een natuurlijkere overgang tussen water en land. Dit draagt bij aan geschikt leefgebied voor vissen, waterplanten en macrofauna.

Oever Benedenwaarden

Ten zuiden van Hedel ligt de oever Benedenwaarden, aan de rechteroever van de Maas. Ook hier wordt een natuurvriendelijke oever als mogelijke oplossing verkend.

Bokhoven

Ten noordwesten van het dorpje Bokhoven bij 's-Hertogenbosch ligt het maatregelgebied Bokhoven, op de linkeroever van de Maas. In deze uiterwaard wordt het realiseren van een meestromende nevengeul verkend als mogelijke oplossing. Meestromende geulen bieden een optimaal leef- en voortplantingsgebied voor stromingsminnende vissoorten en geschikte omstandigheden voor bepaalde waterplanten, zoals fonteinkruiden, om te wortelen. In de diepere delen van de geul wordt overwogen dood hout onder water aan te brengen. Macrofauna kan zich daar aan hechten aan dit rivierhout en het kan dienen als schuilplek voor vissen.

Participatie

Rijkswaterstaat werkt gezamenlijk aan het versterken van de riviernatuur. Daarbij heeft Rijkswaterstaat oog voor alle relevante belangen en voor de mogelijkheid om kansen te benutten. De maatregelen moeten passen bij de lokale omstandigheden en ontwikkelingen in een gebied. Om tijdig te bepalen welke maatregelen bij een gebied passen, hebben we kennis nodig van de mensen die zich verbonden voelen en zijn met het gebied. Zo kunnen we samen zoeken naar oplossingen en draagvlak. Daarom nodigen we iedereen uit om mee te denken, suggesties te doen en ideeën in te brengen. Dat doen we door informatie te geven en informatie over het gebied op te halen. We zetten daarvoor onze website www.samenwerkenaanriviernatuur.nl in en onze omgevingsmanager die de belangen van het gebied behartigt, binnen de kaders van de opgave. De omgevingsmanager is de contactpersoon voor alle betrokkenen in het gebied.

Rijkswaterstaat onderzoekt onder meer de haalbaarheid van geulen en natuurvriendelijke oevers als mogelijke oplossing in de gebieden Casterens Hoeve, Benedenwaarden en Bokhoven.

Vanaf 2020 is samen met andere overheidsorganisaties zoals de Provincies Noord-Brabant en Gelderland, de verschillende gemeenten in het gebied en waterschappen Rivierenland en Aa en Maas een eerste verkenning gestart. Ook is bij particuliere grondeigenaren en -gebruikers in het gebied relevante informatie over de gebieden opgehaald. De komende periode wordt met behulp van diverse specialisten een ontwerpnotitie opgesteld.

Waarover kunt u meedenken?

Met de publicatie van deze kennisgeving start formeel de procedure. Voor dit project wordt geen voorkeursbeslissing genomen als bedoeld in artikel 5.49 van de Omgevingswet.

De opgave in de fysieke leefomgeving raakt de belangen van veel partijen zoals burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen. Het is belangrijk dat eenieder de mogelijkheid heeft om ideeën in te brengen en mee te denken. U kunt oplossingen aandragen voor de hiervoor omschreven opgave. Ook kunt u meedenken over het voorstel voor participatie, bijvoorbeeld over de wijze waarop u betrokken wilt worden. Het participatieplan wordt geactualiseerd bij belangrijke momenten in het project.

Tijdens de verkenning vergaart Rijkswaterstaat namens de Minister van Infrastructuur en Waterstaat kennis over de aard van de opgave, de voor de fysieke leefomgeving relevante ontwikkelingen en de mogelijke oplossingen voor die opgave. Rijkswaterstaat vraagt iedereen middels deze kennisgeving mee te denken, suggesties te doen, ideeën in te brengen en eventuele alternatieven aan te dragen voor de mogelijke oplossing voor de drie genoemde maatregelgebieden. De aangedragen oplossingen worden door Rijkswaterstaat in redelijkheid in beschouwing genomen aan de hand van een aantal uitgangspunten. De aangedragen oplossing moet:

- redelijkerwijs een oplossing bieden voor de genoemde KRW-opgave;
- technisch uitvoerbaar en juridisch haalbaar zijn;
- beheerbaar zijn door Rijkswaterstaat;
- geen afbreuk doen aan de ruimtelijke kwaliteit en de waarden in het gebied;
- passen binnen het vastgestelde budget en de planning die leidt tot realisatie uiterlijk in 2027.

Hoe kunt u meedenken?

U kunt meedenken door eventueel een publieksbijeenkomst bij te wonen, u kunt ook schriftelijk en/of mondeling reageren. Voor de gebieden uit deze kennisgeving loopt de reactietijd tot en met 8 juni 2023. Op de site www.samenwerkenaanriviernatuur.nl wordt informatie geplaatst op de riviertakpagina Maas.

Wilt u reageren?

U kunt op drie manieren reageren. U ontvangt een ontvangstbevestiging op uw reactie.

- Digitaal
Mail uw reactie naar KRW.ZN@rws.nl
- Mondeling
Vraag een gesprek aan met de omgevingsmanager van het gebied. U kunt contact met hem/haar opnemen via het emailadres KRW.ZN@rws.nl om een afspraak te maken.
- Per post
Stuur een gefrankeerde brief naar:
Rijkswaterstaat Zuid Nederland
Postbus 2232,3500 GE Utrecht

Wat gebeurt er met uw reactie?

U ontvangt een ontvangstbevestiging van uw reactie. Uw reactie wordt betrokken bij de verkenning. Als u een mogelijke oplossing voor de opgave aandraagt, heeft u de mogelijkheid de Minister te verzoeken om advies te vragen aan een onafhankelijke deskundige.

De Minister beslist aan de hand van de eerder beschreven uitgangspunten of uw voorgedragen oplossing redelijkerwijs in beschouwing moet worden genomen. In de planuitwerkingsfase die volgt op de keuze voor een bepaalde oplossingsrichting, wordt het schetsontwerp van een maatregel uitgewerkt in een voorlopig ontwerp dat de basis vormt voor een ontwerp-projectbesluit. Dit ontwerp-projectbesluit wordt door Rijkswaterstaat ter inzage gelegd en hiertegen kan eenieder zienswijzen naar voren brengen. In de reactienota bij het ontwerp-projectbesluit wordt teruggekoppeld wat er met uw zienswijze is gedaan. Na vaststelling wordt het definitieve projectbesluit ter inzage gelegd, waarbij de mogelijkheid tot beroep open staat.

Meer informatie?

Op de website www.samenwerkenaanriviernatuur.nl/maas vindt u actuele informatie over het KRW Maas-programma en een klikbare kaart met de maatregelen die in voorbereiding of uitvoering zijn. Op de projectpagina's van Casterens Hoeve, Benedenwaarden en Bokhoven is specifieke informatie te vinden over de opgave voor die locaties, nadere achtergrondinformatie over het gebied en de participatiemogelijkheden, waaronder eventuele publieksbijeenkomsten. Wanneer aanvullende informatie beschikbaar is, vindt u die eveneens op die website.